

trakter eller andre Eiendomsadkomster grundede Fordring gjort gjældende for Domstolene, hvilket kan skee ved, at de støvne Forstanderskabet — men de bør da vistnok have fri Proces til en saadan Sag. Med Hensyn til § 2 maa jeg tiltræde den Bemærkning, som allerede er gjort af en æret foregaaende Taler, at det formeentligt ikke er rigtigt at sætte Hartkornet som Grundlag for Forpligtelsens Omfang. Det Dette vil, mener jeg, være i Overensstemmelse med § 1 og det almindelige Princip i Veiforordningen af 13de December 1793, at de, som have Nyttten, skulle have Byrden, at Byrden paalægges i Forhold til den Nyttte, de Paagjældende have af Veien. Naar § 4 anfører Landbvæsenkommissionen som den overordnede Instans, hvortil der kan appelleres med Hensyn til den af Kommunalbestyrelsen eller Sogneforstanderskabet lagte Bestemmelse, vil jeg henstille til ngiere Overveielse af det eventuelle Udvalg, om det dog ikke er en temmelig kostbar Procesmaade, her foreslaaes indført, og om det ikke vil være rettere at lade Spørgsmaalet komme til Amtsraadets Afgjævelse.

**J. J. Christensen:** Ogsaa jeg troer at kunne paastaae, at Indbringeren af dette Forslag ved dette sit Forsøg har handlet overensstemmende med Manges Ønsker. Exempelviis skal jeg anføre, at paa et temmelig talrigt besøgt Randsbomøde i Nærheden af mit Hjem, hvor denne Sag bragtes paa Bane, udtaltes et temmelig eenstemmigt Misnøje over det Mangelfulde i dette Forhold, og man ønskede meget snarest muligt en lovbestemt Ordning i saa Henseende.

Idet jeg dernæst skal gaae ind paa Lovforslagets Enkeltheder, skal jeg begynde med § 1, som jeg synes har en lille Mangel, forsaavidt den kun taler om Veienes Vedligeholdelse. Der staaer nemlig i § 1, at det tilkommer „vedkommende Kommunalbestyrelse eller Sogneforstanderskab, naar Brugerne af en saadan Wei ikke kunne blive enige om Vedligeholdelsen, at afgjøre, i hvilket Omfang og Forhold de, der have Nyttte af Veien, bør deeltage i sammes Vedligeholdelse“, medens der i § 3 staaer: „Kommunalbestyrelsen har, efterat Forretningen er sluttet, at tilføre sin Protokol en omstæn-

delig Beskrivelse af den tagne Beslutning, saavel med Hensyn til Veiens første Istandfættelse som dens fremtidige Vedligeholdelse“, og § 5 begynder saaledes: „Naar Bestemmelse efter det Foransførte er tagen om Istandfættelse og Vedligeholdelse af en af de omhandlede Veie osv.“. Jeg troer saaledes, at der er nogen Uoverensstemmelse tilstede imellem § 1 og §§ 3 og 5, idet sidstnævnte Paragrafer tydeligt godtgjøre, at Lovforslagets Mening er denne, at det ikke alene er om Veiens Vedligeholdelse, at disse Autoriteter skulle tage Bestemmelse, men at det tillige er om dens første Istandfættelse. Jeg troer derfor, at § 1 har en Mangel. Ihvorvel jeg tilstaaer, at Uoverensstemmelsen mellem § 1 og §§ 3 og 5 ikke er af meget væsentlig Betydning, troer jeg paa den anden Side heller ikke, at det er umuligt, at der kunde være dem, som ved Paaberaabelse af § 1 kunde ville beskrive den kommunale Autoritets Kompetence til at paahyde en saadan Veis første Istandfættelse, da § 1 kun berettiger den til at tage Bestemmelse om Veiens fremtidige Vedligeholdelse. Det vil vist være rigtigt ved et Endringsforslag til anden Behandling at faae i den ommeldte § 1 foran Ordet „Vedligeholdelse“ indstødt „Istandfættelse og“. — Med Hensyn til § 2, der søger at bestemme de Hensyn, de kommunale Autoriteter skulle tage ved Bestemmelsen af enhver Veibrugers Anpart i Veiens Istandfættelse og Vedligeholdelse, veed jeg ikke, om det er det Rigtige saaledes enkeltviis at bestemme disse Hensyn, hvad der allerede af et Par ærede Talere forud er blevet berørt. Naar der i Paragrafen er nævnt Hartkorn — jeg troer, at der for Tydeligheds Skyld bør staae „Loddens Hartkorn“ — og Arealets Størrelse som medbestemmende Grunde til at fastsætte hvers Anpart i Veiarbeidet, maa jeg gjøre opmærksom paa, at disse to Momenter ofte kunne staae i den stærkeste Modsetning til andre Omstændigheder, som kunne bevirke en forøget Afbenyttelse af Veien. Jeg vilde hellere, at de kommunale Autoriteter skulde have aldeles frie Hænder, saa at de ved hver enkelt Veilighed, hvor de forskjelligste Omstændigheder kunne være tilstede, kunde afgive deres Skjøn efter deres bedste Overbeviisning; at netop